

Verhalen van Mozes

1. Mozes uit het water gered. (Ex. 1 en 2, 1-10)

Het was meer dan vierhonderd jaar geleden dat Jozef zijn vader en zijn broers naar Egypte had gehaald.

De nieuwe farao had zelfs nooit van Jozef gehoord.

Maar de nakomelingen van Jozef werden steeds talrijker. Zo talrijk dat ze het hele land bevolkten. De Egyptenaren kregen een hevige afkeer van de Israëlieten. Daarom lieten ze hen als slaven werken. Ze mishandelden hen.

Hoe meer Israëlieten onderdrukt werden, hoe groter ze werden in aantal.

De nieuwe koning was ongerust. Hij zei: - Stel dat er een oorlog komt en dat de Israëlieten met de vijand samenspannen. Dan zijn we verloren! We moeten ervoor zorgen dat ze in aantal minderen.

Daarom gaf de farao de opdracht: - Gooi alle pasgeboren jongetjes van de Israëlieten in de Nijl! Laat ze verdrinken. De meisjes kun je laten leven.

In een van de gezinnen van de Israëlieten werd een jongetje geboren. Zijn mama hield hem drie maanden lang verborgen. Ze wilde niet dat hij gedood werd.

Toen ze hem niet langer meer verborgen kon houden, nam ze een mandje van riet. Ze bestreek het met pek en teer. Ze legde haar zoontje in het mandje en zette het op de Nijl. Mirjam, haar oudste dochter, bleef in de buurt. Ze wilde weten wat er met haar broertje zou gebeuren.

De dochter van de farao ging naar de rivier om er te baden. Enkele slavinnen gingen mee om haar te dienen.

Toen ze het mandje zag, zei ze tegen een slavin: - Wat is dat daar? Wat zou er in dat mandje zitten? Ga het vlug voor me halen!

De slavin bracht het mandje bij de prinses. Toen ze het opende, begon het jongetje te huilen. De prinses had medelijden met hem. -Het is een kindje van de Israëlieten! Schreeuwde ze uit.

Toen kwam Mirjam tevoorschijn. – Zal ik iemand gaan halen om voor het kindje te zorgen? vroeg ze. Dat vond de prinses een goed idee.

Mirjam ging vlug naar haar mama en zei dat ze bij de prinses moest komen.

De prinses zei: -Neem dit kind mee en voed het voor me op. Ik zal ervoor betalen. Als hij groter is, breng je hem naar mijn paleis. Dan blijft hij bij mij wonen. Ik zal hem Mozes noemen, dat betekent: *Ik heb hem uit het water getrokken*.

2. Mozes komt op voor zijn volk. (Ex. 2, 11-25)

Intussen was Mozes een volwassen man geworden. Hij woonde in het paleis van de farao. Hij zag eruit als een echte Egyptenaar. In zijn hart bleef hij

echter een Israëliet.

Op een dag zag hij dat iemand van zijn volk door een Egyptenaar werd neergeslagen. Mozes was buiten zichzelf van woede. Hij ging naar de Egyptenaar en sloeg hem dood. Mozes begroef de man onder het zand. De farao had echter gehoord wat er gebeurd was. Hij besloot Mozes te laten doden. Daarom vluchtte Mozes naar Midjan.

3. God vraagt Mozes om zijn volk te leiden. (Ex. 3, 4-17)

Vele jaren gingen voorbij. Mozes trouwde in Midjan met Sippora. Samen kregen ze een zoon, Gersom.

Mozes zorgde goed voor de kudde van zijn schoonvader.

Op een dag trok Mozes met zijn kudde diep in de woestijn. Hij ging tot bij de heilige berg Horeb. Daar verscheen een engel van God aan hem in de vorm van een brandende braamstruik.

Mozes wou dichterbij komen, maar een stem zei: -Mozes, Mozes, kom niet dichterbij! Trek je sandalen uit, want je staat op heilige grond. Ik ben de God van je vader, de God van Abraham, Isaak en Jakob.

Mozes bedekte zijn gezicht. Hij durfde niet naar God te kijken.

God sprak: -Ik heb gezien dat mijn volk nog altijd uitgebuit wordt. Ik wil ze bevrijden uit Egypte. Ik zal ze naar een land brengen waar het goed is om te wonen. Een land van melk en honing. Jij moet naar de farao gaan en mijn volk uit Egypte halen.

Maar Mozes schrok: - Ik? Moet ik de Israëlieten uit Egypte halen?

-Je hoeft niet bang te zijn, Mozes, zei God. Ik zal bij je zijn!

Mozes was nog niet zeker:

-En wat als ze me niet geloven?

-Ik zal je een teken geven, Mozes. Gooi je stok op de grond!

Mozes gooide zijn stok op de grond. Die veranderde meteen in een slang.

-Neem de stok maar terug vast, Mozes. Zo zullen de Israëlieten je wel geloven, zei God. Mozes nam de slang op. Die veranderde terug in een stok.

Toch bleef Mozes twijfelen.

-Ik ben geen goede spreker, Heer, zei hij. Ik kan maar moeilijk uit mijn woorden. Ik heb liever dat U iemand anders stuurt om uw volk te redden.

Toen werd God een beetje boos.

-Neem dan je broer Aäron mee! zei Hij. Aäron is een vlotte spreker en zal je zeker helpen. Vergeet je stok niet, daarmee moet je wonderen doen.

4. Mozes gaat terug naar Egypte. (Ex. 4, 18 – Ex. 13)

Mozes ging naar zijn schoonvader Jetro. Hij zei: -Ik wil terug naar Egypte om te zien hoe het met mijn volk is.

Jetro knikte: -De mensen die je wilden doden in Egypte, zijn intussen gestorven. Ga in vrede.

Mozes zette zijn vrouw Sippora en zijn zoon Gersom op een ezel. Samen vertrokken ze naar Egypte. Mozes nam ook de stok mee, zoals God hem gevraagd had.

Onderweg ontmoette Mozes zijn broer Aäron. Mozes vertelde hem wat God hem gezegd had. Ze gingen samen verder naar Egypte. Daar spraken ze met de leiders van de Israëlieten. Aäron vertelde woord voor woord wat God tegen Mozes gezegd had. Mozes deed de wonderen met de stok voor de ogen van het volk.

Zij geloofden wat de broers vertelden. Ze waren blij dat God hun pijn en verdriet had gezien en dat Hij hen wou helpen. Ze knielden neer voor God.

Mozes en Aäron gingen naar de farao.

-God vraagt ons om met ons hele volk drie dagen in de woestijn te trekken. Daar moeten we offers brengen voor Hem. Staat u ons toe om dat te doen?

De farao zei: -Ik ken uw God niet en ik geef geen toestemming.

Daarna gaf hij zijn opzichters de opdracht om de Israëlieten nog harder te laten werken. Wie dat niet deed, werd gestraft.

De Israëlieten werden kwaad op Mozes en Aäron: -Jullie hebben ons helemaal niet geholpen. Jullie hebben het alleen maar erger gemaakt. Waar blijft God die ons zou helpen?

God zei tegen Mozes:

-Ga opnieuw naar de farao. Zeg hem dat hij mijn volk moet laten gaan. Als hij dat niet doet, zal Ik de Egyptenaren zwaar straffen.

Mozes ging naar de farao. Hij nam zijn stok en sloeg op het water van de Nijl. Het water veranderde in bloed. De vissen gingen dood. De rivier stonk zo hard, dat de Egyptenaren het water niet meer konden drinken.

Maar de farao weigerde om de Israëlieten te laten gaan.

Zeven dagen later ging Mozes opnieuw naar de farao.

-Als u ons volk niet laat gaan, zal uw land krioelen van de kikkers, zei hij tegen farao.

Omdat farao weer geen toelating gaf, stak Mozes zijn stok boven het water. De kikkers kwamen uit de rivier. Ze drongen in het paleis van de farao, tot in zijn slaapkamer en zijn bed. De farao smeekte dat dit zou ophouden. Hij zou de Israëlieten vrijlaten.

Daarom vroeg Mozes aan God om de kikkerplaag te stoppen. Dat gebeurde. Overal stierven de kikkers.

Maar toen farao merkte dat de plaag geweken was, kreeg hij spijt van zijn beslissing. Hij weigerde om de Israëlieten te laten vertrekken.

In het totaal werd Egypte door negen plagen geteisterd.
Het stof veranderde in muggen.
De huizen van de Egyptenaren waren vol met steekvliegen.
Alle huisdieren stierven aan de pest.
De mensen kregen pijnlijke zweren.
Het hagelde zo hard dat alle veldgewassen en bomen vernield werden.
Sprinkhanen aten alles op wat door de hagel vernield was.
Er viel een duisternis over het land, drie dagen lang.

Telkens opnieuw smeekte de farao dat ze zouden verlost worden van de plagen. In ruil hiervoor zouden de Israëlieten mogen vertrekken, zei hij. Maar iedere keer opnieuw kreeg de farao spijt van zijn beslissing. Hij weigerde om de Israëlieten te laten vertrekken.

God zei tegen Mozes: -Nog één keer zal ik de farao en de Egyptenaren straffen. Deze nacht zullen alle eerstgeboren kinderen sterven. Dan zal de farao jullie wel laten gaan.
God zei ook: -Zorg dat alle Israëlieten een lam slachten en het braden. Ze moeten het eten met ongegist brood en bittere kruiden. Het bloed van het lam moeten ze aan de buitenkant van hun deur smeren. Dat zal een teken zijn dat er Israëlieten wonen en dat bij hen geen eerstgeborene moet sterven.

De Israëlieten deden wat God hen vroeg. Ze trokken te voet uit Egypte weg, weg uit het land van de slavernij, op weg naar het beloofde land. Ze waren met meer dan zeshonderdduizend: mannen, vrouwen en kinderen, met hun schapen en runderen en al hun bezittingen.

God ging met hen mee. Overdag in een wolkenzuil, 's nachts in een vuurzuil.

5. De tocht door de Rietzee (Rode Zee) (Ex. 14-15)

Toen de koning van Egypte hoorde dat de Israëlieten waren weggevlucht, kreeg hij spijt:

-Hoe hebben we ze ooit kunnen laten gaan? Nu zijn we onze slaven kwijt! Wie zal al dat werk doen?

Hij liet zijn strijdwagen aanspannen en riep zijn troepen op. Samen met zijn beste ruiters, paarden en wagens zette hij de achtervolging in.

De Israëlieten kampeerden aan de kust van de Rietzee. Ze zagen het leger van de farao in de verte aankomen. Ze waren doodsbang.

-Wat gaat er ons nu overkomen? Schreeuwden ze angstig. Mozes, je had ons beter in Egypte gelaten. Het was nog altijd beter om te leven als slaaf in Egypte, dan nu te sterven in de woestijn!

Maar Mozes stelde zijn volk gerust:

-Wees niet bang! God zal ons beschermen.

Toen strekte Mozes zijn hand uit boven de zee. Een sterke wind stak op. Het water week uiteen. De grond werd droog. De Israëlieten konden over het droge land naar de overkant trekken.

Maar ook het leger van de farao haastte zich achter hen aan.

Toen sprak God tot Mozes:

-Strek opnieuw je hand uit boven de zee!

Mozes deed dat.

Het water van de zee sloot zich boven de Egyptenaren. Het leger verdronk tot de laatste man.

De Israëlieten beseften dat ze ontsnapt waren aan een groot gevaar. God had hen geholpen.

Ze knielden voor Hem neer, juichten en dansten.

Mirjam, de zus van Mozes, nam haar tamboerijn en zong een lied:

Zing voor God,

machtig en groot,

zing voor de Heer:

paarden en ruiters wierp hij in zee.

Zing met ons mee,

ja, zing voor de Heer!

6. Veertig jaar in de woestijn (Ex. 16-17)

God waakt over de Israëlieten

Veertig jaar trokken de Israëlieten door de woestijn. Mozes was hun leider. Ze maakten goede en slechte dingen mee.

Zo gebeurde het dat ze geen eten hadden.

De Israëlieten begonnen te mopperen:

-Waren we maar in Egypte gebleven. We moesten daar wel hard werken en waren niet vrij, maar we hadden er tenminste voldoende te eten. Hier komen we om van de honger!

Mozes bad tot God.

-Ze zullen genoeg te eten krijgen, beloofde God. Ik zal ze vlees en brood geven uit de hemel.

Diezelfde avond viel een vlucht kwartels neer in het kamp van de Israëlieten.

Ze maakten ze klaar tot een lekkere maaltijd. De volgende morgen was de grond bedekt met een laag witte korrels, die naar honing smaakten.

-Wat is dat? zeiden de Israëlieten tegen elkaar.

Mozes antwoordde: -Dat is het brood dat God jullie te eten geeft. Het komt uit de hemel.

De Israëlieten noemden het brood 'manna'.

Elke dag gaf God zijn volk het manna dat ze nodig hadden.

De dagen gingen voorbij. De Israëlieten trokken moeizaam door de woestijn. Ze begonnen te klagen dat ze geen water hadden:
-Mozes, waarom heb je ons uit Egypte gehaald? Moeten we hier in de woestijn sterven van de dorst?

Opnieuw bad Mozes tot God.

God zei: -Pak de stok waarmee je op de Nijl hebt geslagen. Ga naar het Horebgebergte en sla daar op een rots.

Mozes deed wat God hem vroeg. Hij sloeg met zijn stok op de rots. Er kwam water uit! De Israëlieten hadden zo veel te drinken als ze wilden.

Op een dag werden de Israëlieten aangevallen door het volk van Amalek. Mozes zei: - Ik zal op de heuveltop gaan staan. In mijn hand hou ik de stok die God me gegeven heeft. Zolang ik mijn arm omhoog houd, zullen jullie winnen.

De Israëlieten wonnen zolang Mozes zijn arm omhoog hield. Als hij zijn arm liet zakken omdat hij te moe was, won het volk van Amalek. Daarom haalden Aäron en zijn vriend Chur een steen, waarop Mozes kon zitten. Ze gingen ieder aan de kant van Mozes staan om zijn arm te ondersteunen.

De Israëlieten versloegen het volk van Amalek.

7. Het verbond tussen God en zijn volk (Ex. 19 ...)

De tien geboden

Drie maanden na hun vertrek uit Egypte kwamen de Israëlieten aan bij de berg Sinaï. Ze zetten hun tenten op. Mozes klom de berg op om er te bidden tot God.

God zei: -Ik heb jullie uit Egypte gered. Ik heb jullie gedragen op arendsvleugelen. Zo heb Ik jullie naar hier gebracht. Nu wil Ik met jullie een verbond sluiten. Als jullie trouw blijven aan dat verbond, horen wij voor eeuwig bij elkaar.

Daarna ging Mozes weer naar beneden. Hij vertelde wat God hem gezegd had. De Israëlieten maakten zich klaar om het verbond van God te ontvangen. Ze wassen zich en trokken mooie kleren aan.

Mozes trok alleen terug de berg op.

De Israëlieten wachtten gespannen af.

De berg was gehuld in rook. God daalde als vuur neer op de berg. Toen klonk de stem van God als een machtige trompet:

Ik ben jullie God.

Ik heb jullie uit Egypte geleid,

waar jullie moesten werken als slaven,

Ik ga met jullie een verbond aan:

*Aanbid geen andere God dan mij alleen.
Maak geen afgodsbeelden, vereer geen afgoden.*

Gebruik de naam van God alleen met grote eerbied.

*Maak van de zevende dag een bijzondere dag.
Ik schiep de wereld in zes dagen, maar de zevende rustte ik.*

Heb eerbied voor je vader en moeder.

Bega geen moord.

Wees trouw aan je man of je vrouw.

Steel niet, neem niet zomaar iets weg van anderen.

Spreek geen valse beschuldigingen uit.

Wees niet jaloers op de bezittingen van anderen.

Wees tevreden met je eigen leven.

God gaf aan Mozes twee stenen platen. Op deze platen stonden de tien leefregels van God.

-Jullie moeten een ark maken, een verbondskist. Plaats in de kist de twee stenen tafelen van het verbond. Doe een deksel op de kist. Versier ze met goud. Maak draagstokken aan de kist. Zo kunnen jullie de ark overal meenemen. Jullie kunnen zo blijven denken aan het verbond dat ik met jullie heb gesloten.

8. Het verbond wordt verbroken (Ex. 32)

Het gouden stierenkalf

Veertig dagen en veertig nachten bleef Mozes op de berg.
De Israëlieten werden ongeduldig.

-Waar blijft Mozes? vroegen ze aan Aäron. We hebben een God nodig die ons verder kan leiden. Maak voor ons zo'n god.

Toe liet Aäron alle gouden sieraden inzamelen. Hij smolt het goud om tot een groot stierenbeeld.

-Dat is de god die ons uit Egypte heeft geleid, juichten de mensen. Ze brachten offers, aten en dronken. Het werd een losbandig feest.

Toen Mozes van de berg kwam, zag hij dat de mensen dansten rond een stierenbeeld. Zijn ze de geboden van God al vergeten? dacht hij.

Hij werd zo kwaad dat hij de twee stenen tafelen op de grond aan stukken gooide. Hij wierp het gouden afgodsbeeld omver en gooide het in het vuur.

Mozes bad tot God:

-God, vergeef mijn volk, ze hebben een zware misstap begaan, maar geef ze een nieuwe kans!

God luisterde naar Mozes. Hij zei: -Ga terug en leid het volk naar het land dat ik jullie beloofd heb. Mijn engel zal voor je uitgaan. Het is een vruchtbaar land, een land van melk en honing.

En zo gebeurde hert. Mozes kreeg twee nieuwe stenen platen. Hij liet een ark maken zoals God hem op de berg gevraagd had. Die ark, met de stenen platen erin, plaatste hij in een tabernakel.

Dat is een tent.

Zo ging God altijd met hen mee.

9. De verdere tocht naar het beloofde land (Nu. 13; Dt. 32-34)

Het werd een lange tocht, vanaf de berg Sinaï verder door de woestijn. Maar God was met hen. Hij trok met hen mee in het tabernakel, de tent van het verbond.

In het tabernakel sprak Mozes met God, van aangezicht tot aangezicht, zoals mensen dat met elkaar doen.

Wanneer het volk van Israël zeurde dat ze weer geen eten hadden, gaf God hun het manna en de kwartels. Wanneer ze dorst hadden, liet Hij water uit een rots komen.

Veertig jaar lang trokken de Israëlieten door de woestijn. Mozes stuurde verkenner voor zich uit, naar het land dat God hun beloofd had. Ze kwamen terug met manden vol druiven, vijgen en granaatappels.

-Het is een rijk land, zeiden ze, een land van melk en honing!

Intussen was Aäron gestorven. Ook Mozes was reeds oud. Hij wist dat hij snel zou sterven.

Daarom riep hij Jozua, de zoon van Nun, bij zich.

-Ik ben al oud, zei hij. Ik zal niet meer in het beloofde land geraken. Jij moet ons volk daarheen leiden. Wees niet bang, God zal bij je zijn!

Daarna trok Mozes naar de top van de berg Nebo. Van daaruit kon hij het beloofde land zien. Hij zag dat zijn volk het goed zou hebben.

Niet lang daarna stierf Mozes. In Israël is er nooit meer een profeet geweest als Mozes. God liet Mozes wondere daden doen. Hij sprak met hem als met een vriend.